

morte mariti sequebatur illi; unde in hoc conflictu rationum, quæ pro una, & altera parte militabant, nonnulli crediderunt, non posse uxorem de morte mariti accusare, prout tenuerunt Petrus Cinus, Albericus, & alii, in l. de crimine, & in l. Senatusconsulto, C. qui accusare non possunt, & in l. quod si viro, ff. de injuriis. Alii verò æquiores partem sequuti, in favorem uxoris respondebant, hoc est, Odofredus in l. sororem, C. de his quibus ut indignis, quem sequuta est major pars Antiquorum, Jacobus de Arenis, Fulgosius, Salicetus, & alii multi, quorum meminit Vincentius de Franchis decis. 382. in principio, & n. 7. par. 2. ubi testatur communem esse opinionem Odofredi contra Petrum Cinum, per textum & rationem ejus in dist. l. 3. ff. de liberali causa, extendendo illam, de servitute, quæ est mors civilis, ad mortem naturalem, & quia hæc extensio servitutis ad mortem naturalem displicuit Cino, Jacobo de Ravenis, & Alberico, ut declararetur, & tolleretur contrarietas eorum, condita fuit dist. l. 14. tit. 8. par. 7. quæ, approbando magis communem opinionem, statuit, uxorem admittendam fore ad accusandum mortem mariti: Como el padre la del hijo, y el hijo la del padre, y despues dellos el hermano del hermano, e de si qualquier de los otros parientes. Non tamen cum prælatione ad filios (id quod ex Baldi doctrina in l. de crimine, in principio, C. qui accusare non possunt, confirmari poterit) is enim eleganter docuit ibi, quod lex, quæ uxorem admittit ad accusandam mortem mariti, exorbitans est, atque ex privilegio speciali concessa; idè extendi non debet, ut filiis præferatur, ne inconvenientia multiplicemus, constituendo primò in uxore duas specialitates, contra regulam textus in l. 1. C. de dotis promissione: ex qua passim & communiter adnotare solent Doctores; Specialia duo circa idem concurrere non posse, & multis comprobant Felinus in cap. cum M. n. 10. de constitucionibus. Jason. in l. si quis pro tempore, n. 399. de usucapionibus. Everhardus loco 98. Tiraquellus in tract. de constit. limitatione 5. Gratus in conf. 53. n. 8. lib. 2. Barbosa in l. 1. 3. par. n. 45. versic. sed adversus hunc, & tribus numeris sequentibus, ff. solutio matrim. Decianus in conf. 74. n. 51. lib. 3. Bursat. in conf. 271. n. 25. lib. 3. Zanchus in l. heredes mei, §. cum ita, in 6. par. n. 101. ff. ad Trebellianum. Hippol. Riminal. in conf. 428. n. 20. lib. 4. extendendo secundò legem illam extra casum, in quo loquitur, & qui fortassis non fuit de mente legislatoris, quod nequaquam licet, ex resolutis per Cephalum in conf. 615. n. 92. lib. 5. Tiberium Decianum in conf. 32. n. 48. lib. 2. Vincentium de Franchis decis. 382. ex n. 2. par. 2. quæ superiorem resolutionem confirmat aperte, & in quaestione de facto occurrenti in Senatu dicit habitatum fuisse, utrum filii defuncti, præferendi essent uxori, si ad accusandum concurrant, & latè disputans, multaque ad propositum congerens, tandem existimat, filios esse præferendos uxori, tanquam majus jus habentes, & uxorem tunc demum admittendam esse, quando non exstarent filii, vel essent negligentes in accusando, & testatur in favorem filiorum pronuntiatum fuisse, dum esset appellatum ad Sacrum Consilium eadem decisione, n. 11. in fin. ut sic videas præfatam opinionem, quam defendimus, Authorum auctoritate non solum destitutam non esse, sed etiam adeò probatam, ut simpliciter, & indistinctè uxorem excluderint, & accusandi jus filiis omninò tribuendum crediderint; uxorem tamen, & filios ad accusandum, & remittendum, æquale jus habere, non obscure sentire videtur Ludovicus Carreterius pract. crimin. §. 29. num. 36. & de his hæctenus.

CAPUT XLI.

Usufructu omnium bonorum tam mobilium, quam immobilium legato, utrum census quoque annui testatoris debeantur? ubi hæc res

distinctè explicatur, Marci Antonii Eugenii conf. 100. per totum lib. 1. novè expenditur in hac quaestione; & demùm inquiritur, utrum annui redditus inter immobilia, vel mobilia computentur, necne.

SUMMARIUM.

- 1 Usufructu omnium bonorum, tam mobilium, quam immobilium relicto, utrum census quoque annui testatoris relicti præsumantur? & num. seq. per totum caput.
- 2 In quaestione proposita, census quoque annuos legatario deberi ex sententia quorundam, qua num. seq. comprobatur, & defenditur per Authorem.
- 3 Dicitio Omnis, sui naturà nihil excludit, sed omnia comprehendit.
- 4 Dicitio Omnis, ad casum improprium trahitur, & virtute ejus includuntur illa, quæ aliàs non includerentur.
- 5 Annuus redditus utrum computentur inter immobilia, vel an inter mobilia, ubi Authores quamplures congeruntur in unum, qui hæc de re latè tractantur, & num. seqq.
- 6 Effectus quatuor superioris Dubitationis adducuntur remissivè, & Andrea Gaill. observatio 10. lib. 2. practic. observat. commendatur.
- 7 Annuus redditus redimibiles utrum inter mobilia, vel immobilia commutentur.
- 8 Doctores, ævis potius, quam veritatis studio sæpè ducuntur in consulendo.
- 9 Usufructu omnium, & singulorum bonorum, tam mobilium, quam immobilium relicto, annuos census testatoris non venire, ex sententia Marci Antonii Eugenii in conf. 100. per totum, lib. 1. quæ novè expenditur per Authorem.
- 10 Et nonnulla fundamenta ejusdem referuntur, & respondentur ad illa, & num. seqq.
- 11 Annuus redditus, ex sententia mulierum, non sunt proprie bona mobilia, nec immobilia, sed constituunt tertiam quandam speciem bonorum diversam ab illis, ut sunt nomina debitorum.
- 12 A prima, & communi sententia relata supra nu. 1. recedendum non esse.
- 13 Usufructu omnium bonorum, tam mobilium, quam immobilium relicto, annuos census testatoris absque dubio deberi, quando certo aliquo modo, sive ex conjecturis probabilibus, de voluntate ejusdem testatoris constare potest.
- 14 Usufructu omnium bonorum simpliciter alicui relicto, ipsi, & non hæredi, novos census persolvendos.

Usufructu omnium bonorum mobilium, & immobilium relicto, quamplurima comprehendit plenè diximus supra c. 38. num. 26. per totum. Sed quoniam ibidem inter alia dicebamus, annuos quoque census sive redditus contineri, idque non adeò certum est, ut majori explicatione non indigeat, omitti non potuit; breviter tamen & distinctè explicabitur.

Dubium itaque est, utrum scilicet usufructu omnium bonorum tam mobilium, quam immobilium relicto, annui quoque census testatoris relicti præsumantur? Et in hac quaestione Borgnius Cavalcanus de usufructu mulieri relicto, n. 83. fol. 252. relatis nonnullis aliis, securè tradit, annuos quoque redditus super rebus immobilibus legatario deberi: & relicto usufructu mobilium tantùm, contineri etiam annuos redditus, ex aliis probavit ipse Cavalcanus ibidem n. 82. paulò ante finem, versic. & etiam veniunt in legato bonorum mobilium, folio 251. quod tamen latè explicavimus supra dicto cap. 38. Eandem etiam sententiam sub legato usufructus mobilium & immobilium annuos quoque census, sive redditus contineri, admittunt Menoch. lib. 4. præsumptione 142. num. 3. Petrus Ricciardus ad rubricam, Inslii.

Instit. de usufructu, num. 91. in fine. Ultra quos assertio hæc sequentibus poterit rationibus fulciri.

Primò, quia testator in dicto legato usus fuit oratione, sive dictione illa universalis omnium bonorum: at dicitio omnis, & omne, sui natura nihil excludit, sed omnia comprehendit, l. Julianus, ff. de legatis 3. l. in fraudem, in fine, ff. de militari testamento, cum multis adductis per Decianum in conf. 84. nu. 13. vol. 3. Bursatum in conf. 176. n. 13. lib. 2. imò ad casum improprium trahitur, & virtute ejus includuntur illa, quæ aliàs non includerentur, ut ex aliis adnotantur Decius in conf. 69. num. 4. Jason in l. servi electione, §. cum fundus, num. 24. ff. de legatis 1. Craveta in conf. 294. num. 2. Rubeus in conf. 23. num. 3. Achilles Pedrocha in conf. 7. ex n. 98. usque ad numer. 107. & in conf. 28. à nu. 20. usque ad nu. 31. & ultra relatos per eum, Cephal. in conf. 172. num. 9. lib. 2. & in conf. 497. nu. 20. lib. 4. Menochius in conf. 26. num. 17. lib. 1. & in conf. 123. num. 3. lib. 2. & in conf. 585. num. 17. lib. 6.

Secundò, ut præfata sententia evidentiùs probetur, animadvertendum est, ejus resolutionem pendere ex resolutione alterius quaestionis, utrum scilicet annui redditus computentur inter immobilia, vel an inter mobilia: quam post Glossas, & Antiquos in multis locis, tractarunt plenè Andreas Tiraquellus de retractu lignagier, §. 1. gloss. 6. ex nu. 3. cum seq. & gloss. 14. n. 119. & seqq. Chassaneus in consuetudinibus Burgundias, rubric. 5. §. 1. num. 3. cum multis seqq. Antonius Gabriel communium conclusionum, lib. 6. titul. de verbor. signific. conclusionem 8. per totam. Moderatus in consuet. Parisien. tit. 1. §. 13. gloss. 5. quaest. 10. Covar. variar. lib. 3. cap. 7. n. 2. vers. 2. Menoch. de recuperanda possessione, remedio 1. num. 45. & 87. cum seqq. & in conf. 29. num. 16. lib. 1. Guilielmus Redoanus tractat. de rebus Ecclesie non alienandis, quaest. 14. de alienatione reddituum jurium, & actionum Ecclesie, ex num. 9. usque ad num. 14. & nu. 16. 29. & 30. fol. mihi 66. Guilielmus Benedictus in cap. Rainuntius, de testamentis, verbo, cætera bona, nu. 8. Molina de Hispanorum primogeniis, lib. 1. cap. 10. n. 6. latè Mieres de majoratu, 1. part. quaest. 40. ex nu. 6. usque ad n. 9. Andreas Gaill. practicarum observationum, lib. 2. observatione 10. per totam, qui hujus investigationis quatuor effectus adducit, & erudite, atque distinctè de hac re loquitur, idè omninò videndus est. Vincentius Carocius de locato & conducto, quaest. 15. per totam. folio mihi 234. Caballinus milleloquio 217. per totum. Joannes Gutierrez practic. lib. 2. quaest. 146. nu. 2. & lib. 3. quaest. 83. ex nu. 2. usque ad n. 8. Angulo ad leges meliorationum, l. 1. titul. 5. gloss. 8. num. 10. Octav. Simoncellus de decretis, lib. 3. tit. 8. inspectione 7. nu. 57. fol. mihi 400. ubi refert Parisium, Bellonum, Rolandum, & alios optimè declarantes. D. Felicianus de censibus, lib. 1. cap. 7. num. 2. vers. quæ eò potissimum, fol. 75. Jacobus Cancerius variar. resolutionum, cap. 7. de tutoribus, nu. 78. Ex quibus apparet, communior sententiam esse, ut prædicti annui redditus inter immobilia computentur, si impositi sint super bonis immobilibus, ut testantur ferè omnes supra præcitati maxime Tiraquellus, Chassaneus, Benedictus, Redoanus, Gaill. Simoncellus, Joannes Gutierrez, & Felicianus: qui duo firmant, procedere id, etiam in censibus annuis redimibilibus, sed Moderni Paris. quem refert Joannes Gutierrez dicta quaest. 83. num. 5. magis probat, hos census, quibus hodie utimur, esse proprie bona mobilia, Molina verò de primogeniis, lib. 1. dicto cap. 10. num. 6. distinguendum putavit: ut annui redditus redimibiles, considerato præfenti statu, ante redemptionem inter bona immobilia computari soleant, considerato tamen redemptionis tempore, inter mobilia computari debeant, quoniam ea pecunia, qua ex redemptione acquiritur, nulli dubium est, quin res mobilis, non immobilis censenda sit, & annuos census non eò minus dici perpetuos, quòd ipsi redimi possint, & in Regia Audiencia Ca haloniæ, censuales inter immobilia computari,

scribit Jacobus Cancerius dict. cap. 7. de tutoribus, n. 78. quod idem admittit Gaill. dict. observatione 10. num. 2. & 3. dicens redditus nondum cessos inter immobilia, cessos verò inter mobilia computari: Alii verò inter mobilia indistinctè connumerant eos, ut ex eisdem Authoribus constat aperte, & Caballino dicto milleloquio 217. nu. 3. Utcunque igitur sit, sive mobilibus, sive immobilibus annuos census comparemus, rectè dici potest debitos esse eos pro tempore, quo usufructus duraverit, legatario, cui mobilia, atque immobilium usufructus relicti sunt.

Sed cum in jure nostro nihil adeò certum sit, ut suum contradictorem non habeat, & Doctores, ævis potius, quam veritatis studio sæpè ducantur in consulendo, ut ex aliis probavit Craveta de antiquitate temporum, 4. part. nu. 48. fol. mihi, 207. in præfata quaestione ex infinitis, quos attentè atque originaliter prælegerim, dumtaxat inveni Marcum Antonium Eugenium in conf. 100. per totum lib. 1. quo loco in terminis & latè agit, an in legato usufructus omnium, & singulorum bonorum tam mobilium, quam immobilium per virum uxori facto, veniant quoque annui census testatori in pecunia numerata debiti? Et primùm in favorem uxoris quatuor fundamenta proponit; nec in toto consilio, Menochii, aut Cavalcani mentionem facit: postmodùm verò ex num. 14. firmiter defendit in dicto legato usufructus, annuos prædictos census non venire. Et ut alia prætermittam, quæ revera non urgent, & facile dilui possunt ex his, quæ superiores adnotarunt; ejus fundamenta ad duo præcipue veniunt reducenda.

Primò, quòd textus in Clementina, exivi, §. cumque annui, de verbor. signific. minimè probare possit commune Doctorum assumptum, ut multis rationibus ostendit ibi, ex nu. 29. usque ad num. 40. quæ etiam parùm urgere videntur, nec convenire possunt verbis illius textus, quicquid ipse cavillare contendat; dicitur enim: Cum annui redditus inter immobilia censentur à jure. Deinde, quoniam superior Communis non eò tantùm jure, sed & aliis multis fulta est, quæ adducunt Gaill. dicta observatione 10. in princ. Joann. Gutierrez dict. quaest. 83. num. 2.

Secundum fundamentum consistit in eo, quòd annui redditus non sint proprie bona mobilia nec immobilia, sed constituunt tertiam quandam speciem bonorum ab illis, ut sunt nomina debitorum: quod cum aliis ibidem relatis probavit idem Eugenius præallegato consil. 100. ex num. 21. & ex multis observant, & verior sententiam profitentur Mieres part. 1. dicta quaest. 40. n. 13. per totum. Joannes Gutierrez lib. 2. dicta quaest. 146. num. 3. & lib. 3. dict. quaest. 83. num. 7. Verùm nec hoc fundamentum ita certum est, ut eò dumtaxat à superiori sententia recedere liceat; nam, ut vides, contra tenuerunt permulti alii, & numero indubitanter, & auctoritate forsan majores, qui prædictos censu sanquos inter immobilia connumeranda, vel saltem inter mobilia juxta distinctionem traditam supra cum Molina, constanter asseverarunt. Quocirca cum occasio se obtulerit, maturè erit res ista consideranda, nec de facili à communi, & prima opinione hæctenus explicata recedendum existimo.

Quæ tamen sine dubio procederet, quoties certo aliquo modo, sive ex conjecturis probabilibus de voluntate testatoris constare posset, voluisse sub eo legato jura, & actiones, atque annuos census, sive redditus contineri, ex his, quæ scripserunt Parisius in conf. 67. num. 5. vol. 2. Pinellus 1. part. rubricæ, C. de bonis maternis, n. 28. Cavalcanus de usufructu mulieri relicto, num. 83. versic. prædicta sunt intelligenda: quòd si usufructus omnium bonorum simpliciter alicui relictus fuerit, certum erit, quòd ipsi, & non hæredi annui census persolvendi sunt, ex dictis supra cap. 38. & Floriano in l. arbores, §. ult. ff. de usufructu, Paulo de Montepico in l. Titia cum testamento, §. Titia cum nuberet. de legat. 2. quaest. 96. n. 216.



CAPUT XLII.

Mobilibus legatis, vel usufructu mobilium, utrum comprehendantur fructus pendentes tempore testamenti, aut tempore mortis? ubi Castrensis, Alciati, de Prætis, Mantica, Cavalcani, & Ricciardi traditiones recensentur; Hieronymi Gabrielis sententia contra Castrensem recipitur, & concludentibus rationibus corroboratur: deinde agitur de fructibus recollectis ante mortem testatoris, vel ante aditam hereditatem, cum usufructus omnium bonorum legatus est, & de fructibus pendentibus in re fructuaria tempore, quo dies usufructus cessit, ad l. si pendentes. 27. ff. de usufructu.

SUMMARIUM.

- 1 Mobilibus legatis, vel usufructu mobilium, utrum comprehendantur fructus pendentes sive coherentes rei, tempore testamenti, aut tempore mortis.
2 Fructus pendentes sub prædicto legato contineri, ex sententia Castrensis in conf. 132. num. 3. vol. 1.
3 Contra ex sententia Alciati in conf. 182. lib. 9.
4 Simon. de Prætis concordia, in prædicta contrarietate adducitur.
5 Francisci Mantica in superiori altercatione distinctio relata.
6 Hieronymi Gabrielis sententiam in conf. 98. ex n. 5. cum seqq. lib. 1. verissimam esse contra Castrensem, & concludentibus rationibus confirmari.
7 Mobilium appellatione non veniunt fructus pendentes, sed tantum separati à solo; nam fructus pendentes inter mobilia reponuntur, & censentur esse eademmet substantia cum ipsamet re; ideo eodem jure, quo ipsa res, judicantur.
8 Et ad eum pertinent, ad quem res ipsa transit.
9 Fructus etiam maturi sunt pars rei.
10 Destinatio quando attendi debeat, vel non?
11 In testamentis stricta interpretatio fieri debet.
12 Maxime in favorem heredis, ut quamvis minus possibile sit, per testatorem censeatur gravatus.
13 Fructus recollecti antequam dies legati cedat, videlicet ante mortem testatoris, vel ante aditam hereditatem non judicantur, ut fructus, sed ut bona hereditaria, & per consequens ad heredem pertinent.
14 Usufructuarius omnium bonorum uti frui potest fructibus recollectis ante mortem testatoris, sicut aliis bonis, & eorum dominium consequitur præstita satisfactione in fructibus præstanda.
15 Fructus pendentes in re fructuaria, tempore, quo cedit dies usufructus, ad fructuarium pertinent.
16 D. Spino loquutum contra textum, & communem Doctorum resolutionem in hac materia, noviter & verè adnotatum per Authorem.
17 Heres an possit repetere à fructuario expensas, si quas fecisset in conservatione fructuum, qui tempore cedentis legati usufructus pendebant: ubi Florianus de sancto Petro distinctio refertur.

U usufructu mobilium omnium legato, contineri etiam fructus nondum separatos à solo, quamvis ipsi immobilium naturam adhuc retineant, securè tradiderunt in hac materia Cavalcanus, qui ipse alios sic tenentes adducit de usufructu mulieris relicto, nu. 82. vers. ubi dicit venire, fol. 250. Ricciardus ad rubricam, Instit. de usufructu, n. 91. fol. 38. quos in idem retulimus supra, cap. 48. n. 12. nec amplius explicavimus ibi. Idcirco necesse est inquirere nunc, utrum id jure subsistere possit, necne, quod nec rectè, nec imperfectè à superioribus declaratur: & pro distincta atque perfecta

resolutione constituendum erit in primis: Dubium in eo consistere, utrum mobilibus legatis, vel usufructu mobilium comprehendi debeant fructus pendentes, sive coherentes solo, tempore testamenti, aut tempore mortis testatoris: in quo dubio vidimus jam, quid Cavalcanus, Ricciard. & alii ab eisdem relati responderint: Vidimus item, nullam rationem à superioribus assignari, quare fructus pendentes sub eo legato contineri debeant, qui adhuc immobilium naturam retinent; quod ipsi non negant. Verùm Castrensis in conf. 132. n. 3. vol. 1. apertè docuit, fructus pendentes, qui solo coherent, legato mobilium, vel usufructus eorum cedere, quia eorum natura talis est, ut proximè debeant à solo separari, & ita saltem in habitu, & potentia mobiles esse dicuntur. Quam sententiam sequitur Decius in conf. 472. n. 5. in fine. sed Alciatus in conf. 182. lib. 9. contrarium firmiter asserit: quoniam fructus pendentes, quando solo coherent, pars fundi sunt, l. fructus pendentes, cum vulgatis, ff. de rei vindicatione. Idèd in hac contrarietate viam eligendam putavit Simon de Prætis de interpretatione ultim. volum. lib. 4. solutione 5. dubitatione 7. n. 61. fol. mibi 304. ut scilicet Alciati opinio procedat in fructibus non maturis, nec de proximo colligendis; Castrensis verò resolutio locum obtineat in fructibus de proximo colligendis, nonnullis rationibus ibidem adductis, maxime propter destinationem, & quia fructus de proximo colligendi habentur pro collectis, ut cum Glossa, Bartol. & aliis de communi testatur Jason in l. divorio, §. interdum, col. finali. ff. solut. matrimonio. & alios refert idem Simon de Prætis ubi supra. In cujus comprobationem adduci possent nonnulla, quæ congestit Cervantes in l. 6. Tauri, ex n. 149. cum seqq. Cæterùm Mantica de conjectur. ultim. volum. lib. 3. tit. 11. n. 7. prædictam contrarietatem proponit, & ibidem n. 24. repetit eam, & intelligit Castrensem loquutum, quando legatis mobilibus per testatorem, fructus adhuc pendebant, sive coherentes solo, sed post testamentum factum, fuerunt à solo separati; quo casu dicit Castrensis eos legatario deberi, quia per separationem, facti sunt mobiles, & ad hoc, sui naturà erant ordinati, & destinati, & propterea de iis etiam testator cogitasse præsumitur. Demùm pro concordia remittit se ad ea, quæ scribit lib. 9. tit. 3. n. 6. fol. 390. ubi distinguendum firmavit; quòd aut fructus fuerunt separati à solo, vivo adhuc testatore, & tunc ex mentis conjectura intelliguntur legati, & Castrensis sententia procedit: aut verò sunt separati post mortem testatoris, & tunc non debent videri legati, quia eo tempore, quo dies legati cedit, nondum mobiles dicuntur, sed pars fundi sunt, d. l. fructus, ff. de rei vindicatione.

Tandem & ultimò Hieron. Gabr. in conf. 98. ex n. 5. usque ad n. 11. lib. 1. consultus in terminis, in prædicta contrarietate verius existimat, fructus pendentes, legato mobilium non cedere: idque intelligendum esse, non solum de fructibus, qui tempore mortis testatoris pendebant, etiam si maturi fuerint, quos ad usufructuarium non pertinere, vel legatarium mobilium, omnes ut indubitatum supponunt, & advertit Mantica lib. 9. dicto titul. 3. n. 7. sed etiam similiter de iis, qui tempore testamenti pendebant, & maturi erant, & reperti sunt tempore mortis à solo separati; nam nec isti ad legatarium pertinent, sed dumtaxat mobilium nomen convenire poterit iis, qui tempore facti testamenti, à solo separati fuerint: Quòd si tunc solo coherentes, nihil proderit legatario postmodum, ante mortem testatoris eos separatos fuisse. Et hanc partem in puncto juris verissimam esse arbitror, eruditè à prædicto Authore comprobata, atque rationibus sequentibus omnino amplectendam.

Primò, ex dictis per Alciatum dicto conf. 182. lib. 9. latius per Gabrielem supra, ubi ex n. 5. cum judicio, atque aliorum relatione probavit: Testatorem dumtaxat videri sub legato mobilium legasse mobilia, quæ habe-

bat,

De Usufructu.

Cap. XLII.

bat, & mobilia erant tempore facti testamenti, ex l. si ita, & l. finali. ff. de auro & argento legato, quam infra cap. 44. quamplurimorum allegatione latius exornabimus.

Secundò, quia negari non potest, quin testator mobilium tantum bonorum usufructum legaverit: at mobilium appellatione non veniunt fructus pendentes, sed tantum separati à solo, nam fructus pendentes inter mobilia reponuntur, & censentur esse eademmet substantia cum ipsamet re; ideo eodem jure, quo ipsa res, judicantur, ut multis probant Tiraquellus de retractu lignagier, §. glos. 7. n. 37. & sequentibus, & de retractu conventionali, §. 5. glos. 4. Mantica lib. 9. dicto tit. 3. n. 7. Covar. resolutionum, lib. 1. cap. 15. Josephus Ludovicus decisione Perusin. 79. & 80. Antonius Thesaurus decisione Pedemontana, 55. Joannes Petrus Mollignati de appellativa utriusque juris extensione, verb. mobilium, n. 734. per totum, fol. 90. Joannes Franciscus de Ponte in conf. 34. nu. 11. Caballin. melleloquio 518. par. 2. Cervantes in l. 6. Tauri n. 155. & tribus sequentibus. Et ad eum pertinent ad quem res ipsa transit, ut ait Barbosa referens multos, & dicens superioriorem doctrinam in quacunque materia procedere, in l. divorio, in princip. nu. 79. ad finem, versic. ratio est, fol. 971. ff. soluto matrimon. Nec dici potest, propterea quòd maturi essent fructus, quasi destinatione habendos illos pro mobilibus, ut Castrensis, & Simon de Prætis dicebant; quia fructus etiam maturi sunt pars rei, in lege falcidia, ubi omnes notant, ff. ad legem falcidiam, dict. l. fructus, ff. de rei vindicatione: quam indistinctè acceperunt omnes superius relati, sive maturi, sive immaturi fructus sint. Nec destinatio in his, quæ naturà ipsa sunt, mutare potest substantiam, nec nomen rei, antequam sit facta, & in his veritas ipsa, & non destinatio inspicitur, ut utrumque latius probavit Gabriel ubi supra. & alii rationibus Castrensis concludenter satisfacit. Et quòd dictum est de fructibus maturis, ut sint pars rei, ex aliis probarunt etiam Mantica de conjecturis ultimorum volumatum, lib. 7. titul. 10. n. 24. D. Spino in speculo, glossa 13. de legato usufructus, n. 30. & 31. ergo durum videtur, mobilium legatum ad ea extendere, quæ propriè inter mobilia connumerantur, maxime in testamentis, in quibus à propria, & vera verborum significatione recedere non licet, atque stricta interpretatio fieri debet, l. ille aut ille, §. cum in verbis, l. non aliter, ff. de legat. 3. Jason in l. non dubium, n. 4. C. de legibus. Socin. in regul. 536. incipit: Verborum, & post Tiraquel. & alios multos, Mieres de majorat. in initio 2. par. ex n. 11. Alvaradus de conjecturata mente defuncti, lib. 4. c. 2. n. 4. præcipuè in favorem heredis, ut quantum minus possibile sit, per testatorem censeatur gravatus, ut multorum jurium, & Authorum relatione comprobant Craveta in conf. 25. n. 24. & in conf. 23. n. 3. Parisius in conf. 80. n. 43. volum. 2. Ruinus in l. Galus, §. quidam rectè, n. 6. & 11. de liberis & posthum. Decianus in conf. 1. num. 90. volum. 2.

Secundò & principaliter constituendum est, quòd cum usufructus omnium bonorum legatus est, tametsi fructus recollecti, antequam dies legati cedat, atque ita ante mortem testatoris, vel ante aditam hereditatem, non judicentur ut fructus, sed ut bona hereditaria, l. ita tamen, §. 1. in fi. ff. ad Trebellianum, & l. in fideicommissaria, ubi notat Imola eod. tit. cum concordantibus adductis per Francisc. Marcum, decis. 827. in 1. par. Cavalcanus de usufructu mulieris relicto, n. 92. fol. 264. & tradunt Corneus in conf. 187. n. 3. versic. Ex quo inferunt, volum. 2. Achilles Pedrocha in conf. 7. n. 156. & per consequens ad heredem pertineant, ex eisdem Authoribus: tamen eis quoque, sicut aliis bonis usufructuariis uti & frui poterit, & eorum dominium consequi, præstita cautione de tantumdem in genere restituyendo, vel estimatione, juxta ea, quæ alio c. supra, latius diximus, & ita pluribus juribus, & rationibus probarunt Corneus dict. conf. 187. ex nu. 3. volum. 2. Cra-

veta in conf. 300. n. 5. & sequuntur Cavalcanus dict. n. 92. Pedrocha d. conf. 7. n. 161. Mantica de conjecturis ultimar. voluntat. lib. 9. tit. 6. n. 5. per totum.

Tertiò & ultimò constituendum est, fructus pendentes in re fructuaria, tempore, quo cedit dies usufructus, ad fructuarium pertinere: quòd ex l. si pendentes, 34. ff. de usufructu, adnotantur ibi glos. Albericus, & Florianus, qui dicit hoc esse notabile; potuit enim esse in eo dubitatio, quia fructus pendentes intelliguntur esse fructus anni præcedentis. Idem etiam ex eadem lege deduxerunt Roland. in conf. 73. num. 34. & sequent. vol. 2. Corneus in conf. 173. col. 2. volum. 2. Francisc. Marcus decis. 815. 1. par. Cavalcanus de usufruct. mulieris relicto, nu. 93. ad fin. fol. 266. Joannes Garzia de expensis & meliorationib. cap. 11. nu. 60. versic. vicissim enim, Jacobus Mandellus de Alba in conf. 639. n. 2. lib. 4. Cephalus in conf. 182. n. 4. & 5. lib. 2. in quo nullus unquam dubitavit, solus D. Spino in speculo, gloss. 13. principali, de legato usufructus, n. 29. contrarium resolvit, sed loquitur apertè contra textum, & Communem supra relatum, & falsò citat nonnullos, qui nequaquam dicunt id, ad quòd allegantur; loquuntur enim in casu & specie valde diversa. An autem heres possit repetere à fructuario expensas, si quas fecisset in conservatione fienda fructuum, qui tempore cedentis legati usufructus pendebant, quærit Florianus in dicta l. si pendentes, n. 3. & responderit, quòd si facta per testatorem, vel inchoata, non potest repetere, argumento l. quòd in rerum, §. si quis post testamentum, ff. de legat. 1. sed si facta sint per ipsum heredem, tunc sic: argument. l. cætera, §. imò, & l. cum servus, eod. titul. cui junge ea, quæ cum Mandello, & aliis dicentur statim, ad finem, cap. sequentis. Et de his hæcenus.

CAPUT XLIII.

Fructus fundi si alicui simpliciter, aut generaliter legantur, utrum hoc legatum usufructus esse videatur, & in prima tantum vice verificetur, sive quot annis debeatur? ubi lex defuncta, 65. §. ult. ff. de usufructu, l. si habitatio, 10. §. utrum, ff. de usu, & habitatione, l. annua, 20. §. si l. cum quidam, 23. de annuis legatis, dilucidè, & verè explicantur, & res ista breviter, & distinctè magis, quam hæcenus declaratur.

SUMMARIUM.

- 1 Expenditur, & commendatur textus in l. defuncta, 68. §. finali. ff. de usufructu.
2 Refertur commune Doctorum assumptum ex illo textu: quòd si fructus fundi, vel agri simpliciter legati sint, legatum hoc non verificetur in prima vice, sed quot annis debeatur.
3 Legatum utrum dicatur esse unicum, an verò plura legata sint, cum fructus fundi simpliciter legantur: ubi Castrensis, & aliorum sententia recensentur.
4 Sermo simpliciter prolatus intelligitur de prima vice.
5 Fructibus simpliciter venditis, venditio intelligitur de fructibus unius anni.
6 Dispositio in contractibus intelligitur de prima vice, non facta distinctione, utrum materia favorabilis sit, vel odiosa.
7 Quòd etiam locum habet in ultima voluntate, quantumcunque favorabilis sit ultima voluntas.
8 Ratio quedam, pro communi Doctorum traditione proposita supra num. 2. verè, & concludenter improbata.
9 Regulam l. bones, 88. §. hoc sermone, ff. de verbor. significat. non procedere in ultima voluntate, si verba legati sint generalia, vel indefinita, & referantur

ranur